GGD BRANDWEER
Veiligheidsregio Kennemerland

Retouradres: Postbus 5514, 2000 GM Haarlem

Gemeente Haarlemmermeer
[redacted]
Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

[redacted]

Onderwerp Advies VRK inzake realisatie van 78 appartementen, Jan van Gentstraat Badhoevedorp

Geachte [redacted]

Op 17 april 2025 verzocht u de VRK te adviseren over realisatie van 78 appartementen, Jan van Gentstraat Badhoevedorp. Hierbij ontvangt u een integraal advies namens de Veiligheidsregio Kennemerland. In de bijlage van deze brief wordt een toelichting gegeven.

1. Gezondheid
Vanuit perspectief gezondheid is er geen bezwaar tegen de gewenste ontwikkeling.

In het stedenbouwkundig plan wordt geconcludeerd dat er met betrekking tot gezondheid geen negatieve effecten zullen optreden als gevolg van het project. De GGD vindt deze conclusie voorbarig. Zij beveelt aan om maatregelen te nemen die de geluidsbelasting verminderen en adviseert om aandacht te blijven houden voor luchtkwaliteit en bodem.

2. Fysieke veiligheid
Vanuit oogpunt van externe veiligheid is er geen bezwaar tegen de gewenste ontwikkeling.

Wel ligt een deel van het plangebied binnen het brandaandachtsgebied van de nabijgelegen hogedrukaardgastransportleiding W-534-06.
Vanwege deze ligging adviseren wij om het deel van het plangebied dat binnen het brandaandachtsgebied ligt wordt aangewezen als voorschriftengebied.

Om de zelfredzaamheid van de toekomstige bewoners verder te vergroten en de bestrijdbaarheid van een calamiteit te verhogen adviseren wij om de maatregelen in rubriek 4 toe te passen.

3. Geneeskundige hulpverlening en zorgketen
Vanuit oogpunt van de geneeskundige hulpverlening en zorgketen is er geen bezwaar tegen de gewenste ontwikkeling, mits de adviezen uit rubriek 4 in de toelichting om de risico's van de aardgastransportleiding te verkleinen en de zelfredzaamheid te vergroten in acht worden genomen. Daarnaast adviseren wij om bij de inrichting van de nieuw te bouwen woningen rekening te houden met de doelgroep om locatierisico's te vermijden of verkleinen.

In het kader van klimaatadaptatie adviseren wij u de geplande nieuwbouw te (laten) toetsen aan het Basisveiligheidsniveau Klimaatbestendige Nieuwbouw.

Verder adviseren wij (aan de gemeente/bevoegd gezag, niet aan de initiatiefnemer):

- Bekijk het zorgaanbod en bevorder dat het aanbod van zorg in het omliggende gebied van aanvaardbaar niveau is en blijft, afgestemd op de behoefte en onder alle omstandigheden. Borg dit bijvoorbeeld in een Omgevingsplan voor de gehele gemeente en zorg voor een toetsing bij een stijging van het aantal inwoners.
- Bevorder risicobewustzijn. Zorg voor een goede informatievoorziening aan de aanwezige personen, zodat men weet hoe te handelen tijdens een calamiteit. Borg binnen uw gemeente dat hier extra aandacht voor is op plaatsen met externe veiligheidsrisico's.

4. Maatregelen t.b.v. Hulpverlening en zelfredzaamheid

Om de zelfredzaamheid van de toekomstige bewoners en bezoekers van het plangebied te bevorderen adviseren wij u om in het plan maatregelen te treffen/op te (laten) nemen:

- Wijs het deel van het plangebied dat binnen het brandaandachtsgebied van buisleiding W-534-06 ligt aan als voorschriftengebied.
- pas bouwkundige maatregelen toe, binnen het voorschriftengebied, om de mogelijke gevolgen van een fakkelbrandscenario zoveel als mogelijk te beperken (BBL art. 4.90 t/m 4.95).
- Projecteer de woningen en appartementen zo ver mogelijk van de buisleidingen af
- zorg voor blinde gevels of gevels met minimale openingen aan de kant van de buisleidingen
- zorg voor voldoende (nood)uitgangen aan de zijde bij de buisleiding vandaan
- zorg voor voldoende vluchtwegen van de buisleiding af gericht
- Meer mogelijke maatregelen zijn te vinden in het Handboek Omgevingsveiligheid van het RIVM: Handboek Omgevingsveiligheid - RIVM
- Stem de bereikbaarheid binnen het plangebied af met de sector risicobeheersing van de brandweer Kennemerland

Restrisico

Ondanks deze maatregelen valt niet uit te sluiten dat zich incidenten voordoen. Een risicoloze maatschappij/samenleving is ondenkbaar. De genoemde maatregelen kunnen de omvang en effecten van mogelijke incidenten reduceren tot een omvang die beter beheersbaar wordt geacht voor de hulpverleningsdiensten.

Afsluiting

Wij hopen u met dit advies een nuttige aanvulling te hebben geboden om het plan aan te scherpen.
Graag vernemen wij uw besluit met betrekking tot dit advies.
Ook in het vervolgtraject denken wij als GGD/GHOR, Crisisbeheersing en Brandweer graag integraal mee over de inrichting van de leefomgeving t.b.v. de gezondheid en veiligheid.

Voor nadere vragen en opmerkingen kunt u contact opnemen met de opstellers van dit advies, via ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Bijlage: Toelichting op dit advies

Eén van de doelen van de Omgevingswet is het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit [artikel 1.3 Omgevingswet].

De Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) bestaat o.a. uit de GGD (waaronder de Ambulancezorg), Brandweer Kennemerland, Crisisbeheersing Kennemerland en de GHOR (Geneeskundige Hulpverlening in de Regio) en werkt voor de negen gemeenten in de regio.

De Veiligheidsregio Kennemerland adviseert onder andere gemeenten over de vraag: 'Hoe kunnen gezondheids- en veiligheidsbedreigende situaties voorkomen worden?' en 'Hoe kan de fysieke leefomgeving zo worden ingericht dat deze de gezondheid en veiligheid van bewoners en bezoekers beschermt en bevordert?' Wij willen een betrouwbare en deskundig adviseur zijn voor onze ketenpartners. Wij brengen het belang van een veilige en gezonde leefomgeving onder de aandacht waarmee wij veiligheid en gezondheid een prominente plek in het afwegingskader van de fysieke leefomgeving willen geven.

Deze toelichting op het advies is ingedeeld in vier delen:

1. Het advies van de GGD vanuit het perspectief gezondheid
2. Het advies van de brandweer vanuit perspectief (fysieke) veiligheid.
3. Het advies van de GHOR, vanuit het perspectief geneeskundige hulpverlening
4. De maatregelen voor het beperken van risico's en van de gevolgen van incidenten.

1. Advies vanuit gezondheidskundig perspectief

Geluid

Hoewel de resultaten van het akoestisch onderzoek nog niet bekend zijn, wordt er met betrekking tot geluid van wegverkeer aangegeven dat het geluidsniveau aanvaardbaar is. Het uitgangspunt van de GGD is om de geluidsbelasting te beoordelen op basis van de cumulatie van verschillende bronnen, waaronder wegverkeer, treinverkeer, vliegtuigen, industrie en windturbines. De GGD gezondheidskundige richtwaarde op de hoogst belaste gevel voor de bronnen wegverkeer, railverkeer en bedrijven bedraagt tezamen 50 dB Lden en 40 dB Lnight. Voor vliegverkeer is (nog) geen gezondheidskundige richtwaarde te geven en wordt uitgegaan van de WHO-advieswaarden (45 dB Lden en 40 dB Lnight).

De cumulatieve geluidsbelasting op de beoogde locatie bedraagt circa 63 dB Lden (Atlas leefomgeving). Bij dit niveau kunnen wel degelijk gezondheidseffecten, zoals ernstige hinder, optreden. Wij adviseren daarom om, afhankelijk van de uitkomsten van het akoestisch onderzoek, passende maatregelen te treffen.

1. Eerst bronmaatregelen treffen: Het heeft de voorkeur om maatregelen bij de bron door te voeren, omdat deze een bredere werking hebben en de geluidsbelasting voor een groter gebied kunnen verminderen.
2. Vervolgens overdrachtsmaatregelen: Wanneer bronmaatregelen niet voldoende zijn, moeten er maatregelen genomen worden die de overdracht van geluid naar de ontvanger beperken.

3. Als laatste, maatregelen bij de ontvanger: Wanneer de voorgaande maatregelen niet mogelijk zijn, dienen er maatregelen getroffen te worden aan de ontvanger, bijvoorbeeld door het aanpassen van de woning (zoals isolatie).

Daarnaast adviseren wij de volgende aanvullende maatregelen:

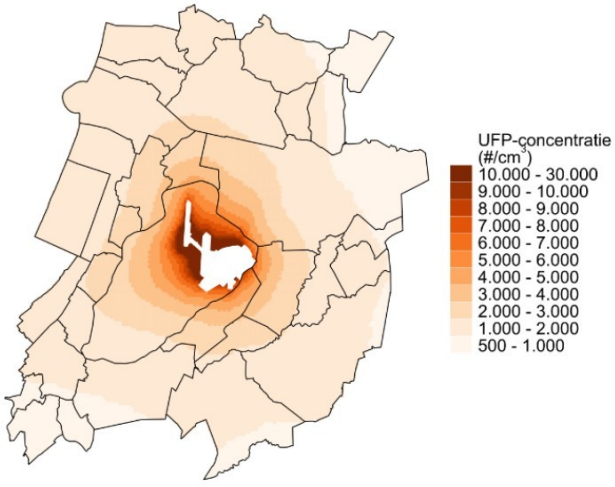
- Beperk het binnenniveau van woningen tot maximaal 33 dB Lden
- Zorg voor een stille zijde voor elke woning met een geluidsniveau van minder dan 50 dB Lden en 40 dB Lnight.
- Realiseer een aangename, geluidsluwe buitenplaats voor elke woning, zodat bewoners de mogelijkheid hebben zich tijdelijk aan het geluid te onttrekken en met een open raam kunnen slapen zonder hinderlijke geluidsniveaus.

Luchtverontreiniging

Luchtverontreiniging door o.a. fijnstof (PM2.5) en stikstofdioxide (NO_2) veroorzaakt en verergert aandoeningen aan luchtwegen en longen (inclusief longkanker) en aandoeningen aan hart en bloedvaten. Ook zijn er steeds meer aanwijzingen dat langdurige blootstelling aan ultrafijnstof een negatief effect heeft op de gezondheid. Belangrijke bronnen van luchtverontreiniging in de omgeving van het plangebied zijn de A4 en Schiphol.

Ter bescherming tegen gezondheidseffecten van verkeersgerelateerde luchtverontreiniging bedraagt de minimale afstand van gevoelige bestemmingen (waaronder woningen) tot de rand van een snelweg 150 meter. Het plangebied voldoet aan de adviesafstand.

Mensen die in de buurt van Schiphol wonen staan regelmatig bloot aan hogere concentraties ultrafijn stof van vliegtuigen, blijkt uit onderzoek van RIVM. In de regel neemt de concentratie toe naarmate men dichter bij de luchthaven komt, al is dit mede afhankelijk van de heersende windrichting. Voor ultrafijnstof is nog geen advieswaarde vastgesteld. Op basis van de gegevens van het RIVM is te zien dat luchtvaart een substantiële bijdrage levert aan de ultrafijnstofconcentratie in het plangebied. Mogelijk kan dit gezondheidseffecten veroorzaken.

Figuur 1 Ultrafijnstof concentratie. Gemiddelde gemodelleerde concentratie ultra fine particles (UFP) van vliegverkeer in de periode 2006-2019 in het onderzoeksgebied. Het terrein van Schiphol is wit, omdat er geen mensen wonen (Bron: RIVM, 2022).

Bodem
Voor de locatie is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd, waarbij in de bovengrond en ondergrond zijn maximaal lichte verhogingen geconstateerd. Mocht de bodem in de toekomst worden gebruikt voor andere doeleinden zoals een moestuin of een speelplaats, dan is advies om de resultaten te toetsen aan deze functies. GGD kan indien gewenst adviseren.

Parkeernorm
In het plan wordt ruimschoots aan de parkeernorm voldaan. GGD adviseert om te inventariseren of de overtallige parkeerplekken kunnen worden gebruikt voor een andere functie, zoals groen of een ontmoetingsplaats.

2. Advies vanuit perspectief fysieke veiligheid

Een systematische beoordeling van de aangereikte gegevens toont dat er aan het onderhavige plan (datum) externe veiligheidsaspecten zijn verbonden, namelijk een calamiteit met de nabij gelegen hogedrukaardgasleiding W-534-06 ,met een fakkelbrand tot gevolg.

Maatregelen vanuit fysieke (externe veiligheid) zijn aanvullend op de (basis)maatregelen voor de (basis)hulpverlening. Deze maatregelen (basis plus aanvullende maatregelen) zijn opgenomen in rubriek 4 van dit advies.

3. Advies vanuit oogpunt van de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio(GHOR)

De GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio) adviseert over beschikbaarheid, toegankelijkheid en bereikbaarheid van zorg. Daarnaast over (geneeskundige aspecten van) fysieke veiligheid en zelfredzaamheid bij incidenten. Hiertoe zijn door GGD GHOR Nederland kernwaarden opgesteld als advies om mee te nemen bij de inrichting van de leefomgeving Kernwaarden-GHOR-in-de-leefomgeving.pdf (ggdghor.nl).

Toegankelijkheid van zorg

Bereikbaarheid van zorg
Wanneer voorzien wordt in de nieuwbouw is het van belang dat deze objecten goed bereikbaar zijn voor de (geneeskundige) hulpdiensten. In rubriek 4 van dit advies vindt u de maatregelen die wij hiervoor adviseren.

Afgestemd op inwoners
Door de voorgestelde nieuwbouw in het plangebied zal het aantal inwoners toenemen. Derhalve adviseren wij u om met betrekking tot de afstemming van het zorgaanbod op de populatie om:

- Het zorgaanbod te bekijken en te bevorderen dat het aanbod van zorg in het gebied van aanvaardbaar niveau is en blijft, afgestemd op de behoefte en onder alle omstandigheden. Borg dit bijvoorbeeld in een Omgevingsplan voor de gehele gemeente en zorg voor een toetsing bij een stijging van het aantal inwoners.
- Specifieke aandacht wordt gevraagd voor huisartsenzorg, wat moment al een knelpunt is binnen de gemeente Haarlemmermeer.

Advies m.b.t. specifieke locatierisico's
Er is geen specifieke doelgroep benoemd voor de nieuw te bouwen woningen. Met betrekking tot de locatierisico's adviseren wij u:

- Bij de inrichting van de nieuw te bouwen woningen rekening te houden met de doelgroep. Denk bij een doelgroep senioren bijvoorbeeld aan hallen die breed genoeg zijn voor rollators, scootmobiels, voldoende AED's op locatie etc. Of overweeg bijvoorbeeld het levensloopbestendig inrichten van de woningen.

Advies m.b.t. fysieke veiligheid in relatie tot de witte (geneeskundige) keten
Een deel van het plangebied ligt in het aandachtsgebied van een risicobron, te weten een hogedrukaardgastransportleiding. De nieuw te bouwen woningen van het plangebied liggen in het brandaandachtsgebied.

Door de toename van inwoners in het gebied is er een groter aantal personen dat met de effecten van een calamiteit geconfronteerd kan worden. Dit heeft ook effect op de geneeskundige keten wanneer er bij een incident veel gewonden te betreuren zijn.
Het advies vanuit de GHOR op het gebied van de fysieke veiligheid en zelfredzaamheid is aanvullend op het advies van de brandweer en is daarbij gevoegd in rubriek 4.

Advies m.b.t. zelfredzaamheid
Het advies vanuit de GHOR is aanvullend op het advies van de brandweer en richt zich met nam op het bevorderen van de zelfredzaamheid van verminderd zelfredzamen. Dit advies is te vinden in rubriek 4.

Advies m.b.t. klimaatadaptatie
Met betrekking tot de nieuwbouw adviseren wij u om:
De geplande nieuwbouw te toetsen aan het Basisveiligheidsniveau Klimaatbestendige Nieuwbouw

4. De maatregelen voor het beperken van risico's en van de gevolgen van incidenten.

De volgende adviezen zijn bedoeld om de veiligheidsrisico's te beperken, voldoende mogelijkheden voor hulpverlening bij incidenten te realiseren en de mogelijkheden tot zelfredzaamheid te vergroten.

De adviezen van de brandweer en GHOR zijn hieronder samengevoegd. Achtereenvolgens komen aan bod:

- Basis hulpverlening (basis brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening)
- Externe veiligheid
- Zelfredzaamheid

4.1. Advies m.b.t. mogelijkheden voor hulpverlening bij calamiteiten (basis brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening)

Ontsluiting van het plangebied, bereikbaarheid van de objecten
Het plangebied is in voldoende mate ontsloten voor de hulpverleningsdiensten. Het plangebied is van verschillende kanten bereikbaar. Opstelplaatsen zijn in voldoende mate aanwezig (openbare weg rondom het plangebied).

Stem de bereikbaarheid van de afzonderlijke gebouwen binnen het plangebied af met de sector risicobeheersing van de brandweer Kennemerland.

Bluswater beschikbaarheid
Brandweer Kennemerland maakt voor het primaire bluswater gebruik van waterwagens, hiervoor is een extra opstelplaats nodig (zie ontsluiting). Indien een calamiteit uitbreidt en er meer bluswater nodig is maakt de VRK gebruik van openwater. Het dichtstbijzijnde waterinnamepunt is gelegen aan de ringvaart ter hoogte van de Meidoornweg.

4.2. Externe veiligheid

De nieuw te bouwen woningen en appartementen liggen gedeeltelijk binnen het brandaandachtsgebied van aardgastransportleiding W-534-06. Om de zelfredzaamheid van de toekomstige bewoners van de woningen en appartementen te vergroten adviseren wij om onderstaande maatregelen toe te passen.

- Wijs het deel van het plangebied dat binnen het brandaandachtsgebied van buisleiding W-534-06 ligt aan als voorschriftengebied.
- pas bouwkundige maatregelen toe, binnen het voorschriftengebied, om de mogelijke gevolgen van een fakkelbrandscenario zoveel als mogelijk te beperken (BBL art. 4.90 t/m 4.95).
- Projecteer de woningen en appartementen zo ver mogelijk van de buisleidingen af
- zorg voor blinde gevels of gevels met minimale openingen aan de kant van de buisleidingen
- zorg voor voldoende (nood)uitgangen aan de zijde bij de buisleiding vandaan
- zorg voor voldoende vluchtwegen van de buisleiding af gericht
- Meer mogelijke maatregelen zijn te vinden in het Handboek Omgevingsveiligheid van het RIVM: Handboek Omgevingsveiligheid - RIVM

4.3. Zelfredzaamheid, noodplan en risicobewustzijn
Het is altijd van belang om de zelfredzaamheid bij calamiteiten te bevorderen, door het bevorderen van voldoende vlucht- en schuilmogelijkheden.

Ten behoeve van het bevorderen van de zelfredzaamheid adviseren wij u om:

- De (interne) vluchtwegen af te stemmen op de externe veiligheidsrisico's, positioneer deze van de risicobron af.
- In geval van de nieuw te bouwen appartementen rekening te houden met voldoende vlucht- én schuilmogelijkheden voor verminderd zelfredzamen (bijvoorbeeld rolstoeltoegankelijk).
- In geval van de nieuw te bouwen appartementen ten behoeve van eventuele ontruiming en ontvluchting een veilige en voor ieder toegankelijke verzamelplek in te richten. (In de praktijk kan dit ook binnen in een ander gebouw of locatie zijn).
- Bevorder risicobewustzijn. Zorg voor een goede informatievoorziening aan de aanwezige personen, zodat men weet hoe te handelen tijdens een calamiteit. U kunt hierbij denken aan publieke voorlichtingscampagnes als ‘Denk vooruit’. Borg binnen uw gemeente dat hier extra aandacht voor is op plaatsen met externe veiligheidsrisico’s.

Restrisico

Ondanks deze maatregelen valt niet uit te sluiten dat zich incidenten voordoen. Een risicoloze maatschappij/samenleving is ondenkbaar. De genoemde maatregelen kunnen de omvang en effecten van mogelijke incidenten reduceren tot een omvang die beter beheersbaar wordt geacht voor de hulpverleningsdiensten.